

Cuprins

CAPITOLUL I

INTRODUCERE	7
<i>Secțiunea 1. Argumentum</i>	7
<i>Secțiunea 2. Structură și metodologie de cercetare</i>	14
<i>Secțiunea 3. Noțiuni generale-premisă. Distincții</i>	17
3.1. Noțiunea de proprietate.....	17
3.2. Dreptul de proprietate privată.....	20
3.3. Dreptul de proprietate publică.....	22
3.4. Delimitare între dreptul de proprietate publică și dreptul de proprietate privată. Relevanță din perspectiva exproprierii pentru cauză de utilitate publică.....	26

CAPITOLUL II

NOȚIUNILE DE BAZĂ	31
<i>Secțiunea 1. Evoluția conceptului de expropriere pentru cauză de utilitate publică. Scurt istoric al reglementărilor românești în materie de expropriere</i>	31
<i>Secțiunea 2. Câmpul de aplicare al exproprierii</i>	46
2.1. Natura bunurilor ce pot fi expropriate – Clasificare și distincții.....	46
2.2. Ipoteze atipice sau în aparență conexitate cu câmpul de aplicabilitate al exproprierii directe clasice	51
2.2.1. Exproprieria indirectă/de fapt	51
2.2.2. Concesiunile în cimitire.....	58
2.2.3. Subsolul	59
2.2.4. Situația prevăzută de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 1/2000	63
2.2.5. Regimul juridic al construcțiilor prevăzute de art. 29 alin. (4) din Legea nr. 18/1991	64
2.2.6. Servituțile administrative	64
2.2.7. Decretele de expropriere emise anterior căderii regimului comunist	68
2.2.8. Exproprieria și fiducia	69
2.2.9. Expropriere în alt scop decât utilitatea publică	70
2.2.10. Expropriere prin strămutare	72
2.2.11. Exproprieria investițiilor străine	75

2.2.12. Dreptul de proprietate privată dobândit de cetățenii străini și apatrizi asupra terenurilor	77
2.2.13. Sediul misiunilor diplomatice.....	78
2.2.14. Parteneriatul public – privat.....	79
<i>Secțiunea 3. Noțiunea de „utilitate publică”.....</i>	<i>81</i>

CAPITOLUL III

DREPTUL COMUN ROMÂN ÎN MATERIE DE EXPROPRIERE

(LEGEA NR. 33/1994)	84
<i>Secțiunea 1. Etapa administrativă.....</i>	<i>84</i>
1.1. Declararea utilității publice. Titularii.....	84
Potrivit art. 5 alin. 1 din Legea nr. 33/1994, „Utilitatea publică se declară pentru lucrări de interes național sau de interes local”.....	84
Apreciem că în spiritul Legii nr. 255/2010, care acoperă cea mai largă sferă de lucrări de interes public, legiuitorul a intervenit prin Legea nr. 252/2020 și a detaliat lucrările de interes public major, prin adăugarea alineatului 2 în art. 5 din Legea nr. 33/1994, ce reprezintă dreptul comun în materie.....	84
1.2. Cercetarea prealabilă	85
1.3. Măsurile premergătoare exproprierii	91
1.4. Declararea utilității publice prin lege	95
<i>Secțiunea 2. Etapa judiciară.....</i>	<i>98</i>
2.1. Contenciosul/necontenciosul procedurii de transfer a dreptului de proprietate.....	98
2.2. Alte reguli de procedură	100
2.3. Caracterul subsidiar al procedurii litigioase.....	104
2.4. Evaluarea despăgubirii.....	107
2.4.1. Aspecte generale	107
2.4.2. Jurisprudența Curții Constituționale.....	113
2.4.3. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție	116
2.5. Efectele hotărârii judecătorești de expropriere	121
2.6. Plata despăgubirilor și punerea în posesie a expropriatorului.....	125
2.7. Dreptul de folosință, dreptul de retrocedare și dreptul de preemțiune	127
2.7.3.a Caducitatea decretelor de expropriere.....	133
<i>Secțiunea 3. Fiscalitatea exproprierii</i>	<i>138</i>
<i>Secțiunea 4. Excesul de putere al autorităților publice și procedura exproprierii.....</i>	<i>140</i>
4.1. Excesul de putere prin raportare la instituțiile juridice ale confiscării, rechiziției publice și exproprierii indirecte	140

4.2. Excesul de putere al autorităților publice determinat de voința publică.....	144
<i>Secțiunea 5. Exproprierea temporară</i>	146
CAPITOLUL IV	
DREPTUL SPECIAL ÎN MATERIA EXPROPRIERII	
(LEGEA NR. 255/2010)	150
<i>Secțiunea 1. Diferențe principale față de procedura cadru</i>	150
<i>Secțiunea 2. H.G. nr. 53/2011 privind Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 255/2010</i>	170
<i>Secțiunea 3. Elemente jurisprudențiale relevante evidențiate în aplicarea Legii nr. 255/2010</i>	173
3.1. Etapa administrativă	174
3.2. Etapa judiciară	177
<i>Secțiunea 4. Decizia nr. 67/21.02.2017 a Curții Constituționale</i>	190
CAPITOLUL IV	
ELEMENTE RELEVANTE ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE	
A DREPTURILOR OMULUI CU PRIVIRE LA EXPROPRIERE	193
<i>Secțiunea 1. Considerații generale despre normele aplicabile</i>	193
<i>Secțiunea 2. Aplicabilitate în concurs cu alte norme obligatorii de drept internațional sau de drept intern</i>	195
<i>Secțiunea 3. Admisibilitatea cererii întemeiate pe art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului</i>	198
<i>Secțiunea 4. Hotărâri de referință pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului împotriva României în materia exproprierii</i>	203
4.1. Exproprieri imobile naționalizate în timpul regimului comunist.....	203
4.2. Exproprieri realizate după abolirea regimului comunist și intrarea în vigoare a Legii nr. 33/1994	205
4.3. Decizii de respingere relevante	211
4.4. Concluzii.....	214
CAPITOLUL VI	
DREPT COMPARAT	218
<i>Secțiunea 1. Necesitatea demersului științific</i>	218
<i>Secțiunea 2. Sistemul juridic francez de expropriere</i>	220
2.1. Perspectivă istorică. Definiție și câmp de aplicare.....	220
2.2. Etapa administrativă	224

2.3. Etapa judiciară.....	231
2.4. Efectele exproprierii. Proceduri speciale. Concluzii.....	242
<i>Secțiunea 3. Reglementarea exproprierii în Republica Moldova</i>	<i>246</i>
<i>Secțiunea 4. Reglementarea exproprierii în alte state ex-comuniste.....</i>	<i>252</i>
<i>Secțiunea 5. Concluzii.....</i>	<i>272</i>
CAPITOLUL VII	
CONCLUZII GENERALE. DREPTUL EXPROPRIERII ȘI/SAU CODUL	
EXPROPRIERII?	276
BIBLIOGRAFIE.....	293